

Mondelinge taal - groep 4

Middelen organisatie en frequentie	
<p>Taal heeft een inhoudelijk deel (onder andere: woordenschat, zinsbouw, grammatica, lezen) en een communicatief deel (onder andere: uitwisselen van ervaringen, ideeën, meningen, gevoelens). Deze onderdelen van taal krijgen expliciet aandacht tijdens de lessen.</p> <p>Frequentie: 2,5 uur per week.</p>	
Na te streven doelen	Leerkracht aanpak
<p>Aan de lessen worden taaldoelen gekoppeld die centraal moeten staan in ofwel de groep ofwel de individuele taallessen/ logopedie. In de groep ligt de nadruk op vergroten van woordenschat en communicatieve redzaamheid.</p> <p>Begrijpend luisteren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertelt een verhaal in grote lijnen na zonder steun van illustraties • Begrijpt een eenvoudig voorgelezen of verteld verhaal afgestemd op leeftijd • Luistert tijdens het werken in groepjes naar zijn medeleerlingen • Herkent de aangeboden tekstsoorten (verhaal, recept) • Begrijpt instructies voor lees- en rekenopdrachten en past deze toe • Onderscheidt belangrijke en minder belangrijke informatie bij korte instructies <p>Spreken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brengt gestructureerd verslag uit van gebeurtenissen, activiteiten en persoonlijke ervaringen • Reageert adequaat op response uit de groep (blijft bij het onderwerp van het gesprek) <p>Sociaal taalgebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft een compliment aan bekenden • Drukt ontevredenheid op een gepaste manier uit tegenover bekenden • Geeft bekenden een waarschuwing • Doet een bestelling bij onbekende volwassenen (in een winkel) • Legt zijn gevoel aan een bekende leeftijdgenoot uit • Blijft bij het onderwerp • Haakt spontaan aan bij het gesprek van een andere leerling • Neemt het initiatief voor een gesprek in kleine en grote groepen • Houdt een gesprekslijn vast • Stelt denkvragen op basis van eerder verworven kennis • Breidt kennis uit door deelname aan een denkgesprek • Houdt rekening met de voorkennis van gesprekspartners • Neemt de beurt wanneer dat gepast is 	<p>Hieronder volgen een aantal aandachtspunten voor de leerkracht de communicatieve ontwikkeling te stimuleren.</p> <p>De leerkracht</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zorgt dat hij/zij goed te zien is • Spreekt duidelijk en langzaam • Deelt mondelinge informatie op in stukjes • Creëert veilige en uitnodigende spreesituaties • Volgt, past taal aan en voegt taal toe • Beantwoordt pogingen tot communicatie positief • Verwoordt handelen • Benoemt de dingen om zich heen • Benoemt emoties van zichzelf en het kind • Stimuleert alertheid, luistergerichtheid en het opgang houden van gesprek • Brengt structuur aan verhalen door samen te vatten en goed terug te geven van taal • Gebruikt dagritmes e.d. • Gebruikt natuurlijke gebaren • Gebruikt luisterspeltjes voor de stimulering van de luistervaardigheid. • Herhaalt auditief aangeboden informatie <p>Leerkracht en logopedist gebruiken Van den Nulft & Verhallen voor het aanleren van nieuwe scripts en stimulering van de conceptvorming.</p> <p>Leerkracht en logopedist gebruiken denk stimulerende gespreksmethodieken (DGM) om het taal-denkniveau verder te stimuleren.</p> <p>Voor de kringregels het beurtgedrag worden pictogrammen gebruikt die door de hele school hetzelfde zijn.</p> <p>De mondelinge taaldoelen worden ook tijdens de logopedische therapie behandeld, zowel individueel als in groepsverband.</p>

Mening geven

- Vergelijkt meningen
- Motiveert waarom hij het wel of niet eens is met een mening van de ander uit de groep

Woordvorming

- Onderscheidt enkelvoud en meervoud bij zelfstandig naamwoorden
- Herkent en vormt meervoudsvormen op -en en -s
- Noemt in samenstellingen(zn-zn) de twee woorden en vormt samenstellingen
- Herkent en vormt verkleinwoorden op -je en -tje
- Past qua woordvorming en zinsbouw correct taalgebruik toe

Woordenschat

- Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 7/8 jaar
- Breidt zijn woordenschat uit met uitdrukkingen die meestal letterlijk zijn te interpreteren
- Leidt de betekenis van eenvoudige samengestelde woorden af uit de woordbouw
- Leidt de betekenis van een aantal woorden af uit de context van het woord
- Maakt een tekening bij woorden om ze te onthouden (als manier om woordenschat te consolideren)
- Groepeert woorden om ze te onthouden
- Maakt associaties bij woorden(woordveld) om ze te onthouden
- Werkt zelfstandig met woordvelden
- Werkt met verzameltermen(categorienamen)
- Werkt met gradaties in sterkte van betekenis
- Werkt met tegenstellingen
- Kent de betekenis van een aantal uitdrukkingen die meestal letterlijk zijn te interpreteren
- Werkt met het zelfstandig naamwoord
- Werkt met het werkwoord
- Werkt met het lidwoord
- Werkt met het vraagwoord

Zinsbouw

- Herkent en benoemt zelfstandig naamwoorden (woorden voor mensen, dieren, dingen)
- Herkent en benoemt werkwoorden (doenwoord)
- Weet dat een zin begint met een hoofdletter en kan eindigen met een punt of een vraagteken
- Herkent correcte en niet correcte zinnen (max.9 woorden)
- Herkent en gebruikt vertel- en vraagzinnen

Communicatieve redzaamheid Expliciet aandacht voor : zie ontwikkelingsperspectief	
--	--

Technisch lezen (verdiept aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 LL A, B, 1 en 2	≥E4 LL 3, 4 en 5	≥E5 LL 7	≥M6-E6 LL 8 en 9	≥M7 LL 9 en 10	≥E7 LL 10+
Basis	VMBO KB/ BB	M3 LL A, B en 1	M4 LL 2, 3 en 4	E4-M5 LL 4, 5 en 6	M5-E5 LL 6 en 7	M6-E6 LL 8 en 9	E6-E7 LL 9 en 10
Minimum	PrO/LWOO	M3 LL A, B en 1	E3 LL A, B, 1 en 2	M4 LL 3 en 4	E4 LL 4 en 5	E4-E5 LL 4, 5, 6 en 7	E5-M6 LL 7 en 8
<minimum	PrO	≤ M3 LL A en B	< E3 LL A, B, 1 en 2	≤E3 F&L1,2,3 LL 1,2	≤ M4 F& L1,2,3,4 LL 1,2,3	≤ M4 F&L1,2,3,4LL1,2,3	≤M5 F&L1 t/m 6 LL1,2,3
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
<p>AVI-M4</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leest zinnen met ongeveer 6-8 woorden met de juiste intonatie. 2. Leest vlot korte zinnen die betekenisvol zijn afgebroken en doorlopen op de volgende regel. 3. Leest vlot alle typen eenlettergrepige, tweelettergrepige woorden en drielettergrepige woorden zonder leesmoelijkheden. 4. Leest samengestelde zinnen, nevenschikkend en onderschikkend. 5. Leest met een middelgroot lettertype. <p>AVI-E4</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Leest een doorlopende tekst met zinnen van ongeveer 7-9 woorden met de juiste intonatie. 7. Leest alle typen twee-, drie- en meerlettergrepige woorden (te-le-vi-sie) en met voorvoegsel ge-, be-, ver- zonder leesmoelijkheden. 8. Leest woorden op -tie uitgesproken als -/tsie/. 9. Leest leenwoorden zonder afwijkende klank-tekenrelaties (portemonnee, diskette). 				<p>Methode</p> <p>De (nieuwe) Leeslijn; Leesweg Leerboek 3, 4 en 5 Wegwijzers serie 3, 4 en 5 Werkschrift Spelletjes van de Leeslijn Leeskaarten Leespad vanaf leerboek 5 (kaarten met instructie en verwerkingsopdrachten als extra verdieping) Extra: spoorzoekers leesfase 5</p> <p>Ondersteuning door de F&L methode</p> <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • structuur van de woorden duidelijk maken door middel van visualisatie van de klankenmerken en de daaraan gekoppelde regels. F & L methode; poster met klank-kleuren. • eventueel klanken kleuren. • voor – koor – doorlezen • leesstimulerende spelletjes aanbieden • flitsen • zingend lezen • gevarieerd boeken aanbod • interactief voorlezen • woordkaartjes (labellen) • schrijfproducten van kinderen zichtbaar in de klas tonen <p>Didactische aanpak:</p> <p>Doelgericht onderwijs door middel van het passend lesmodel</p>			6 uur per week

Technisch lezen (basis aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	VMBO T	≥E3 LL A, B, 1 en 2	≥E4 LL 3, 4 en 5	≥E5 LL 7	≥M6-E6 LL 8 en 9	≥M7 LL 9 en 10	≥E7 LL 10+
Basis	VMBO KB/ BB	M3 LL A, B en 1	M4 LL 2, 3 en 4	E4-M5 LL 4, 5 en 6	M5-E5 LL 6 en 7	M6-E6 LL 8 en 9	E6-E7 LL 9 en 10
Minimum	PrO/LWOO	M3 LL A, B en 1	E3 LL A, B, 1 en 2	M4 LL 3 en 4	E4 LL 4 en 5	E4-E5 LL 4, 5, 6 en 7	E5-M6 LL 7 en 8
<minimum	PrO	≤ M3 LL A en B	< E3 LL A, B, 1 en 2	≤E3 F&L1,2,3 LL 1,2	≤ M4 F& L1,2,3,4 LL 1,2,3	≤ M4 F& L1,2,3,4 LL 1,2,3	≤ M5 F&L1 t/m 6 LL1,2,3
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
<p>AVI-E3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leest vlot samengestelde zinnen over twee regels verdeeld. 2. Leest vlot eenlettergrepige woorden eindigend op -dt, -ng of -nk. 3. Leest vlot twee en drie medeklinkers vooraan en/of achteraan MKMM (bank)/ MMKM (stil)/ MMKMM (storm), MMMKM (strip), MKMMM (barst). 4. Leest vlot eenvoudige tweelettergrepige of samengestelde woorden (ro-ver, voet-bal). 5. Leest vlot verkleinwoorden. 6. Kent de betekenis van een punt, vraagteken, komma, uitroepetekens en hoofdletters. <p>AVI-M4</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Leest zinnen met ongeveer 6-8 woorden met de juiste intonatie. 8. Leest vlot korte zinnen die betekenisvol zijn afgebroken en doorlopen op de volgende regel. 9. Leest vlot alle typen eenlettergrepige, tweelettergrepige woorden en drielettergrepige woorden zonder leesmoelijkheden. 10. Leest samengestelde zinnen, nevenschikkend en onderschikkend. 11. Leest met een middelgroot lettertype. 				<p>Methode</p> <p>De (nieuwe) Leeslijn; Leesweg Leerboek 2, 3 en 4 Wegwijzers serie 2, 3 en 4 Werkschrift Letterplaten, klassenplaten en flitskaarten. Leesweg spelletjes. Extra: spoorzoekers leesfase 5</p> <p>Ondersteuning door de F&L methode</p> <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • structuur van de woorden duidelijk maken door middel van visualisatie van de klankenmerken en de daaraan gekoppelde regels. F & L methode; poster met klank-kleuren. • eventueel klanken kleuren. • nadrukkelijk aandacht opvoeren van het tempo. Door woorden herhaald te lezen • Niet laten raden, maar voorzeggen. • Strategie van directe woordherkenning aanbieden • Voor-koor-door lezen: samen met de leerkracht hardop lezen, met de juiste intonatie in een tempo dat de kinderen meetrekt. • Zingend lezen: de letter wordt net zo lang gerekt totdat de leerling de volgende letter weet. • Een bepaalde letter of lettergroep waar de leerling moeite mee heeft markeren in de tekst. • Samen lezen • Boekje-bandje lezen: meelesen met een geluidsopname <p>Didactische aanpak: Doelgericht onderwijs door middel van het passend lesmodel</p>			6 uur in de week

	Ook de logopedist werkt aan doelen met betrekking tot fonemisch bewustzijn tijdens de individuele therapie	
--	--	--

Technisch lezen (minimum aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 LL A, B, 1 en 2	≥E4 LL 3, 4 en 5	≥E5 LL 7	≥M6-E6 LL 8 en 9	≥M7 LL 9 en 10	≥E7 LL 10+
Basis	VMBO KB/ BB	M3 LL A, B en 1	M4 LL 2, 3 en 4	E4-M5 LL 4, 5 en 6	M5-E5 LL 6 en 7	M6-E6 LL 8 en 9	E6-E7 LL 9 en 10
Minimum	PrO/LWOO	M3 LL A, B en 1	E3 LL A, B, 1 en 2	M4 LL 3 en 4	E4 LL 4 en 5	E4-E5 LL 4, 5, 6 en 7	E5-M6 LL 7 en 8
<minimum	PrO	≤ M3 LL A en B	< E3 LL A, B, 1 en 2	≤E3 F&L1,2,3 LL 1,2	≤ M F& L1,2,3,4 LL 1,2,3	≤ M4 F& L1,2,3,4 LL 1,2,3	≤M5 F&L1 t/m 6 LL1,2,3
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
<p>AVI-M3</p> <p>5 Benoemt vlot alle letters</p> <p>6 Leest vlot klankzuivere woorden (M)K(M) (jaap, om, juf, ik, pen, boos).</p> <p>7 Leest korte zinnen één zin per regel (met hoofdletters).</p> <p>8 Leest woorden met één medeklinkercombinatie.</p> <p>9 MMKM/MKMM woorden (slak/baars)</p> <p>10 Leest vlot samengestelde zinnen.</p> <p>AVI-E3</p> <p>11 Leest vlot samengestelde zinnen over twee regels verdeeld.</p> <p>12 Leest vlot eenlettergrepige woorden eindigend op -dt, -ng of -nk.</p> <p>13 Leest vlot twee en drie medeklinkers vooraan en/of achteraan MKMM (bank)/MMKM (stil)/ MMKMM (storm), MMMKM (strip), MKMMM (barst).</p> <p>14 Leest vlot eenvoudige tweelettergrepige of samengestelde woorden (ro-ver, voet-bal).</p> <p>15 Leest vlot verkleinwoorden.</p> <p>16 Kent de betekenis van een punt, vraagteken, komma, uitroepetekens en hoofdletters</p>				<p>Methode</p> <p>De (nieuwe) Leeslijn; Leesweg Leerboek A, B, 1 en 2. Wegwijzers serie A, B, 1 en 2 Werkblok en werkschrift Letterplaten, klassenplaten en flitskaarten. Leesweg spelletjes. Extra: spoorzoekers leesfase 4 en 5</p> <p>Ondersteuning door de F&L methode</p> <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • klanken aanbieden in de kleuren van de F&L methode, d.w.z. de lange klanken geel, de korte klanken groen, de tweetekensklanken rood en de medeklinkers blauw. • klanken kleuren • nadrukkelijk aandacht opvoeren van het tempo. Door woorden herhaald te lezen • Niet laten raden, maar voorzeggen. • Strategie van directe woordherkenning aanbieden • Voor-koor-door lezen: samen met de leerkracht hardop lezen, met de juiste intonatie in een tempo dat de kinderen meetrekt. • Zingend lezen: de letter wordt net zo lang gerekt totdat de leerling de volgende letter weet. • Een bepaalde letter of lettergroep waar de leerling moeite mee heeft markeren in de tekst. • Samen lezen • Boekje-bandje lezen: meelesen met een geluidsopname • Verlengde instructie bieden 			<p>6 uur in de week</p> <p>(streven is 1 uur extra in te roosteren)</p>

	<p>Didactische aanpak: Doelgericht onderwijs door middel van het passend lesmodel</p> <p>Interventieprogramma: Methode: Toch Nog Leren Lezen -Wanneer de leerkracht merkt dat een kind moeite blijft houden met letterbenoeming en/of klanksynthese ondanks de ondersteuning van de F&L methode. -Wanneer een leerling, nadat blok a twee keer behandeld is, de toets van blok a nog steeds onvoldoende scoort, ondanks de ondersteuning van de F&L methode.</p> <p>Boek 1 en 2: lange klanken (dubbelklanken) Boek 3: korte klanken Boek 4, 5 en 6 : tweetekenklanken</p> <p>Na boek 6 wordt de basistoets van de Leeslijn afgenomen. Wanneer deze toets voldoende gemaakt wordt, kan er overgestapt worden naar niveau 1 van de Leeslijn. Indien de basistoets onvoldoende gemaakt wordt, verder gaan met de boeken 7, 8 en 9 van Toch Nog Leren Lezen. Na elk deel de basistoets afnemen om te controleren of de overstap naar de Leeslijn gemaakt kan worden.</p> <p>Ook de logopedist werkt aan doelen met betrekking tot fonemisch bewustzijn tijdens de individuele therapie</p>	
--	---	--

Technisch lezen (< minimum aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 LL A, B, 1 en 2	≥E4 LL 3, 4 en 5	≥E5 LL 7	≥M6-E6 LL 8 en 9	≥M7 LL 9 en 10	≥E7 LL 10+
Basis	VMBO KB/ BB	M3 LL A, B en 1	M4 LL 2, 3 en 4	E4-M5 LL 4, 5 en 6	M5-E5 LL 6 en 7	M6-E6 LL 8 en 9	E6-E7 LL 9 en 10
Minimum	PrO/LWOO	M3 LL A, B en 1	E3 LL A, B, 1 en 2	M4 LL 3 en 4	E4 LL 4 en 5	E4-E5 LL 4, 5, 6 en 7	E5-M6 LL 7 en 8
<minimum	PrO	≤ M3 LL A en B	< E3 LL A, B, 1 en 2	≤E3 F&L1,2,3 LL 1,2	≤M4 F& L1,2,3,4 LL 1,2,3	≤ M4 F& L1,2,3,4 LL 1,2,3	≤M5 F&L1 t/m 6 LL1,2,3
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
<p>AVI-M3</p> <p>5 Benoemt vlot alle letters</p> <p>6 Leest vlot klankzuivere woorden (M)K(M) (jaap, om, juf, ik, pen, boos).</p> <p>7 Leest korte zinnen één zin per regel (met hoofdletters).</p> <p>8 Leest woorden met één medeklinkercombinatie.</p> <p>9 MMKM/MKMM woorden (slak/baars)</p> <p>10 Leest vlot samengestelde zinnen.</p> <p>AVI-E3</p> <p>11 Leest vlot samengestelde zinnen over twee regels verdeeld.</p> <p>12 Leest vlot eenlettergrepige woorden eindigend op -dt, -ng of -nk.</p> <p>13 Leest vlot twee en drie medeklinkers vooraan en/of achteraan MKMM (bank)/ MMKM (stil)/ MMKMM (storm), MMMKM (strip), MKMMM (barst).</p> <p>1. Leest vlot eenvoudige tweelettergrepige of samengestelde woorden (ro-ver, voet-bal).</p> <p>2. Leest vlot verkleinwoorden.</p> <p>3. Kent de betekenis van een punt, vraagteken, komma, uitroepetekens en hoofdletters</p>				<p>Methode</p> <p>De (nieuwe) Leeslijn; Leesweg Leerboek A, B, 1 en 2. Wegwijzers serie A, B, 1 en 2 Werkblok en werkschrift Letterplaten, klassenplaten en flitskaarten. Leesweg spelletjes. Extra: spoorzoekers leesfase 4 en 5</p> <p>Ondersteuning door de F&L methode</p> <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> klanken aanbieden in de kleuren van de F&L methode, d.w.z. de lange klanken geel, de korte klanken groen, de tweetekensklanken rood en de medeklinkers blauw. klanken kleuren nadrukkelijk aandacht opvoeren van het tempo. Door woorden herhaald te lezen Niet laten raden, maar voorzeggen. Strategie van directe woordherkenning aanbieden Voor-koor-door lezen: samen met de leerkracht hardop lezen, met de juiste intonatie in een tempo dat de kinderen meetrokt. Zingend lezen: de letter wordt net zo lang gerekt totdat de leerling de volgende letter weet. Een bepaalde letter of lettergroep waar de leerling moeite mee heeft markeren in de tekst. Samen lezen Boekje-bandje lezen: meelesen met een geluidsopname <p>Didactische aanpak:</p>			<p>6 uur in de week</p> <p>(streven is 1 uur extra in te roosteren)</p>

	<p>Doelgericht onderwijs door middel van het passend lesmodel</p> <p>Interventieprogramma: Methode: Toch Nog Leren Lezen -Wanneer de leerkracht merkt dat een kind moeite blijft houden met letterbenoeming en/of klanksynthese ondanks de ondersteuning van de F&L methode. -Wanneer een leerling, nadat blok a twee keer behandeld is, de toets van blok a nog steeds onvoldoende scoort, ondanks de ondersteuning van de F&L methode.</p> <p>Boek 1 en 2: lange klanken (dubbelklanken) Boek 3: korte klanken Boek 4, 5 en 6 : tweetekensklanken</p> <p>Na boek 6 wordt de basistoets van de Leeslijn afgenomen. Wanneer deze toets voldoende gemaakt wordt, kan er overgestapt worden naar niveau 1 van de Leeslijn. Indien de basistoets onvoldoende gemaakt wordt, verder gaan met de boeken 7, 8 en 9 van Toch Nog Leren Lezen. Na elk deel de basistoets afnemen om te controleren of de overstap naar de Leeslijn gemaakt kan worden.</p> <p>Ook de logopedist werkt aan doelen met betrekking tot fonemisch bewustzijn tijdens de individuele therapie</p>	
--	---	--

Begrijpend lezen (basis en verdiept aanbod groep 4 GROEPSPLAN)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 LL A, B, 1 en 2	≥E4 LL 3, 4 en 5	≥E5 Tekstv. 4	≥M6 -E6 Tekstv. 5 ; Nb.A	≥M7 Tekstv.6 ; Nb. B	≥(E7)M8 Tekstv.7 ; Nb.B
Basis	VMBO KB/ BB	M3 LL A, B en 1	M4 LL 2, 3 en 4	E4-M5 Tekstv. 4	M5-E5 Tekstv. 5 ; Nb.AA	M6-E6 Tekstv.6 ; Nb.A	E6- E7 Tekstv.7 ;Nb.A/B
Minimum	PrO/LWOO	M3 LL A, B en 1	E3 LL A, B, 1 en 2	M4 Tekstv. 4	E4 Tekstv. 5 ; Nb. AA	E4-E5 Tekstv.6;Nb.AA	E5-M6 Tekstv.7;Nb.A(A)
<minimum	PrO	≤ M3 LL A en B	≤ E3 LL A, B, 1 en 2	≤E3 Tekstv. 4	≤ M4 Tekstv. 5 ; Nb. AA	≤ M4 Tekstv.6 ; Nb.AA	≤ M5 Tekstv.7 ; Nb. AA
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
10. Voorspelt de inhoud op basis van titel en illustraties 11. Bedenkt wat hij al weet voor de tekst gelezen wordt 12. Geeft moeilijke woorden aan en gebruikt enkele manieren om de betekenis te achterhalen(woordhulp) 13. Weet enkele vragen over de tekst aan te geven 14. Trekt conclusies(afleidingen) en beantwoordt vragen op basis van concrete aanwijzingen in de tekst 15. Kent de functie van kopjes 16. Herkent in een duidelijk gestructureerde tekst de tijdsopvolging (plaats, gebeurtenis, mens) 17. Bepaalt de functie van de volgende leestekens: punt, vraagteken, (uitroepteken), hoofdletter 18. Geeft na het lezen aan waar de tekst over gaat 19. Vertelt wat hij van een gelezen tekst vindt 20. Koppelt verwijswaarden aan antecedenten				Methode De Leeslijn Verwerkingsvragen naar aanleiding van de leesboekjes. Leerkracht aanpak <ul style="list-style-type: none"> • Hardop nadenken over voorgelezen teksten of zelf gelezen zinnen • Inspelen op vragen. • Aandacht voor strategieën : voorspellen, vragen stellen, afleiden, visualiseren, verbinden en samenvatten • Inzet van plaatmateriaal: voor het lezen van een tekst altijd even een bordtekening maken of een plaat of filmpje tonen, maar ook de leerling zelf laten vertellen over hun belevenis, verhaal er bijschrijven en samen overpraten • Veel aandacht (middels viertakt model) voor woorden uit de tekst. Oefeningen ter bevordering van het begrijpend lezen: <ul style="list-style-type: none"> • De vorm van een zin verbeteren b.v. Piet op zijn fiets stapt. • Zinnen compleet maken. b.v. Jet speelt de pop. • Van een drieregelig verhaaltje de laatste zin bedenken • Van een vierregelig verhaaltje de eerste zin kiezen uit drie mogelijkheden • Van een vierregelig verhaaltje de laatste zin kiezen uit drie mogelijkheden. 			Geheel geïntegreerd in technisch leesuren . Geen apart ingeroosterde uren

	<ul style="list-style-type: none">• Zinnen in de goede volgorde plaatsen.• Ontbrekende woorden in een verhaaltje invullen	
--	--	--

Begrijpend lezen (minimum aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 LL A, B, 1 en 2	≥E4 LL 3, 4 en 5	≥E5 Tekstv. 4	≥M6 -E6 Tekstv. 5 ; Nb.A	≥M7 Tekstv.6 ; Nb. B	≥(E7)M8 Tekstv.7 ;Nb.B
Basis	VMBO KB/ BB	M3 LL A, B en 1	M4 LL 2, 3 en 4	E4-M5 Tekstv. 4	M5-E5 Tekstv. 5 ; Nb.AA	M6-E6 Tekstv.6 ; Nb.A	E6- E7 Tekstv.7 ;Nb.A/B
Minimum	PrO/LWOO	M3 LL A, B en 1	E3 LL A, B, 1 en 2	M4 Tekstv. 4	E4 Tekstv. 5 ; Nb. AA	E4-E5 Tekstv.6;Nb.AA	E5-M6 Tekstv.7;Nb.A(A)
<minimum	PrO	≤ M3 LL A en B	≤ E3 LL A, B, 1 en 2	≤E3 Tekstv. 4	≤ M4 Tekstv. 5 ; Nb. AA	≤ M4 Tekstv.6 ; Nb.AA	≤ M5 Tekstv.7 ; Nb. AA
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
Lezen <ol style="list-style-type: none"> Begrijpt de betekenis van veel voorkomende logo's en picto's Begrijpt dat illustraties en tekst een samenhangend geheel vormen Begrijpt dat tekenen en tekens produceren mogelijkheden bieden tot communicatie Geeft aan dat je een geschreven woord kan uitspreken Spreekt verwachtingen uit aan de hand van omslag en illustraties Begrijpt het permanente karakter en communicatieve doel van iets wat geschreven is (bijv. namenlijst) Geeft betekenis aan zelf gelezen woorden en zinnen Weet dat de zinnen in een tekst met elkaar verband houden Benoemt het onderscheid tussen lezen en schrijven 				Methode De Leeslijn Verwerkingsvragen naar aanleiding van de leesboekjes. De lessen begrijpend lezen zitten geïntegreerd in de lessen technisch lezen.. Meetbaar is het niveau vaak nog niet of niet voldoende. Dit komt doordat het technisch leesniveau eerst voldoende op gang moet zijn gekomen. CITO begrijpend lezen wordt wel getoetst zodra de kinderen een technisch leesniveau hebben van M3 of hoger. De leerkracht kan wel een inschatting maken of de hiernaast omschreven doelen beheerst worden.			Geheel geïntegreerd in technisch leesuren . Geen apart ingeroosterde uren
				Leerkracht aanpak <ul style="list-style-type: none"> Hardop nadenken over voorgelezen teksten of zelf gelezen zinnen Inspelen op vragen. Aandacht voor strategieën : voorspellen, vragen stellen, afleiden, visualiseren, verbinden en samenvatten Inzet van plaatmateriaal: voor het lezen van een tekst altijd even een bordtekening maken of een plaat of filmpje tonen, maar ook de leerling zelf laten vertellen over hun belevenis, verhaal er bij schrijven en samen overpraten Veel aandacht (middels viertakt model) voor woorden uit de tekst. 			
				Oefeningen ter bevordering van het begrijpend lezen: <ul style="list-style-type: none"> De vorm van een zin verbeteren b.v. Piet op zijn fiets stapt. Zinnen compleet maken. b.v. Jet speelt de pop. Van een drieregelig verhaaltje de laatste zin bedenken 			

	<ul style="list-style-type: none">• Van een vierregelig verhaaltje de eerste zin kiezen uit drie mogelijkheden.• Van een vierregelig verhaaltje de laatste zin kiezen uit drie mogelijkheden.	
--	--	--

Begrijpend lezen (<minimum aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 LL A, B, 1 en 2	≥E4 LL 3, 4 en 5	≥E5 Tekstv. 4	≥M6 -E6 Tekstv. 5 ; Nb.A	≥M7 Tekstv.6 ; Nb. B	≥(E7)M8 Tekstv.7 ; Nb.B
Basis	VMBO KB/ BB	M3 LL A, B en 1	M4 LL 2, 3 en 4	E4-M5 Tekstv. 4	M5-E5 Tekstv. 5 ; Nb.AA	M6-E6 Tekstv.6 ; Nb.A	E6- E7 Tekstv.7 ;Nb.A/B
Minimum	PrO/LWOO	M3 LL A, B en 1	E3 LL A, B, 1 en 2	M4 Tekstv. 4	E4 Tekstv. 5 ; Nb. AA	E4-E5 Tekstv.6;Nb.AA	E5-M6 Tekstv.7;Nb.A(A)
<minimum	PrO	≤ M3 LL A en B	≤ E3 LL A, B, 1 en 2	≤E3 Tekstv. 4	≤ M4 Tekstv. 5 ; Nb. AA	≤ M4 Tekstv.6 ; Nb.AA	≤ M5 Tekstv.7 ; Nb. AA
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
Lezen 1. Begrijpt de betekenis van veel voorkomende logo's en picto's 2. Begrijpt dat illustraties en tekst een samenhangend geheel vormen 3. Begrijpt dat tekenen en tekens produceren mogelijkheden bieden tot communicatie 4. Geeft aan dat je een geschreven woord kan uitspreken 5. Spreekt verwachtingen uit aan de hand van omslag en illustraties 6. Begrijpt het permanente karakter en communicatieve doel van iets wat geschreven is (bijv. namenlijst) 7. Geeft betekenis aan zelf gelezen woorden en zinnen 8. Weet dat de zinnen in een tekst met elkaar verband houden 9. Benoemt het onderscheid tussen lezen en schrijven				Methode De Leeslijn Verwerkingsvragen naar aanleiding van de leesboekjes. De lessen begrijpend lezen zitten geïntegreerd in de lessen technisch lezen. Meetbaar is het niveau vaak nog niet of niet voldoende. Dit komt doordat het technisch leesniveau eerst voldoende op gang moet zijn gekomen. CITO begrijpend lezen wordt wel getoetst zodra de kinderen een technisch leesniveau hebben van M3 of hoger. De leerkracht kan wel een inschatting maken of de hiernaast omschreven doelen beheerst worden. Leerkracht aanpak <ul style="list-style-type: none"> • Hardop nadenken over voorgelezen teksten of zelf gelezen zinnen • Inspelen op vragen. • Aandacht voor strategieën : voorspellen, vragen stellen, afleiden, visualiseren, verbinden en samenvatten • Inzet van plaatmateriaal: voor het lezen van een tekst altijd even een bordtekening maken of een plaat of filmpje tonen, maar ook de leerling zelf laten vertellen over hun belevenis, verhaal er bij schrijven en samen overpraten • Veel aandacht (middels viertakt model) voor woorden uit de tekst. Oefeningen ter bevordering van het begrijpend lezen: <ul style="list-style-type: none"> • Het ontbrekende woord noemen. b.v. De vangt een muis. • De vorm van een zin verbeteren b.v. Piet op zijn fiets stapt. • Zinnen compleet maken. 			Geheel geïntegreerd in technisch leesuren . Geen apart ingeroosterde uren.

	<p>b.v. Jet speelt de pop.</p> <ul style="list-style-type: none">• Van een drieregelig verhaaltje de laatste zin bedenken• Van een vierregelig verhaaltje de eerste zin kiezen uit drie mogelijkheden.• Van een vierregelig verhaaltje de laatste zin kiezen uit drie mogelijkheden.	
--	--	--

Schriftelijke taal (verdiept aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 TLL 1 t/m 14	≥E4 TLL 15 t/m 22	≥E5 ZIT A1, A2:6,7	≥M6 -E6 ZIT A2: 8t/m10, B1: 1 t/m 4	≥M7 ZIT B1: 5 , B2 C1: 1	≥(E7)M8 ZIT C1: 2 t/m 5 C2: 6 t/m 8
Basis	VMBO KB/ BB	M3 TLL 1 t/m 11	M4 TLL 12 t/m 17	E4-M5 ZIT A1,A2:6	M5-E5 ZIT A2: 7 t/m10, B1: 1,2	M6-E6 ZIT B1: 3 t/m 5 B2: 6 t/m 8	E6- E7 ZIT B2: 9,10 C1: 1 t/m 4
Minimum	PrO/LWOO	M3 TLL 1 t/m 11	E3 TLL 12 t/m 17	M4 ZIT A1, A2: 6	E4 ZIT A2: 7 t/m10, B1: 1,2	E4-E5 ZIT B1: 3 t/m 5 B2: 6 t/m 8	E5-M6 ZIT B2: 9,10 C1: 1 t/m 4
<minimum	PrO	≤ M3 TLL 1 t/m 11	≤ E3 TLL 12 t/m 17	≤E3 ZIT A1	≤ M4 ZIT A2	≤ M4 ZIT A2	≤ M5 ZIT B1
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
Luisteren en spreken: <ul style="list-style-type: none"> Herkennen, benoemen en rubriceren van geluiden. Trainen van het auditief geheugen. Verhaal navertellen, vragen over een verhaal beantwoorden en bepalen of een verhaal fictie of non fictie is. Het kennen en toepassen van de gespreksregels. Het voeren van een ervaringsgesprek. Leesbegrip/stellen: <ul style="list-style-type: none"> Functionele doelen <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van de relatie schrijver-lezer en verteller. Inzien dat er verschillende soorten boeken bestaan. Tekst structurele doelen <ul style="list-style-type: none"> Onderscheidt personen, dieren en dingen in een tekst. Het vast stellen van het onderwerp van een tekst. Het vast stellen van de volgorde van gebeurtenissen. Een passende titel bedenken. Begin, midden en einde van een tekst onderscheiden. Ondersteunende doelen <ul style="list-style-type: none"> Voorspellingen doen over de voortgang en de afloop van een tekst. Zich een voorstelling vormen van iets. Beeldende informatie verwerken. Taal-denkrelaties hanteren. Taalbeschouwing <ul style="list-style-type: none"> Woordvorming 				Methode Taalleesland groep 3 deel 2 Thema 15 t/m 22 Schateiland Ondersteuning door de F&L methode Leerkracht aanpak <ul style="list-style-type: none"> Ter ondersteuning de klanken aanbieden in de kleuren van de F&L methode, d.w.z. de lange klanken geel en de korte klanken groen, de tweetektenklanken rood en de medeklinkers blauw Verhalen vertellen en/of voorlezen. Hardop nadenken over voorgelezen teksten of zelf gelezen zinnen Aandacht voor strategieën : voorspellen, vragen stellen, afleiden, visualiseren, verbinden en samenvatten Veel aandacht (middels viertakt model) voor woorden uit de tekst en /of de opdrachten. Inspelen op vragen. Leiden van ervaringsgesprekken. Aanleren van gespreksregels. Aanbieden van luisteroefeningen. Aandacht voor taalbeschouwing Stimuleren van het zelfstandig werken. Uitleg geven over en voordoen van de oefeningen. Nabespreken van de gemaakte oefeningen. 			1,5 uur per week

<ul style="list-style-type: none"> • Zinsbouw • Woordsoorten • Taal denkrelaties • Woordenschat • Taalspelletjes <p>Leesbeleving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plezier beleven aan het voorgelezen worden en aan het zelf lezen van een boek. • Het vormen van een mening over een voorgelezen/ zelf gelezen boek. <p>Woordenschat Uitbreiding van de passieve en actieve woordenschat.</p>		
--	--	--

Schriftelijke taal (basis aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep						8
		3	4	5	6	7		
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 TLL 1 t/m 14	≥E4 TLL 15 t/m 20	≥E5 ZIT A1, A2: 6,7	≥M6 -E6 ZIT A2: 8t/m10, B1: 1 t/m 4	≥M7 ZIT B1: 5 , B2 C1: 1	≥(E7)M8 ZIT C1: 2 t/m 5 C2: 6 t/m 8	
Basis	VMBO KB/ BB	M3 TLL 1 t/m 11	M4 TLL 12 t/m 19	E4-M5ZIT A1, A2:6	M5-E5 ZIT A2: 7 t/m10, B1: 1,2	M6-E6 ZIT B1: 3 t/m 5 B2: 6 t/m 8	E6- E7 ZIT B2: 9,10 C1: 1 t/m 4	
Minimum	PrO/LWOO	M3 TLL 1 t/m 11	E3 TLL 12 t/m 17	M4 ZIT A1, A2: 6	E4 ZIT A2: 7 t/m10, B1: 1,2	E4-E5 ZIT B1: 3 t/m 5 B2: 6 t/m 8	E5-M6 ZIT B2: 9,10 C1: 1 t/m 4	
<minimum	PrO	≤ M3 TLL 1 t/m 11	≤ E3 TLL 12 t/m 17	≤E3 ZIT A1	≤ M4 ZIT A2	≤ M4 ZIT A2	≤ M5 ZIT B1	
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie	
Luisteren en spreken: <ul style="list-style-type: none"> • Herkennen, benoemen en rubriceren van geluiden. • Trainen van het auditief geheugen. • Verhaal navertellen, vragen over een verhaal beantwoorden en bepalen of een verhaal fictie of non fictie is. • Het kennen en toepassen van de gespreksregels. • Het voeren van een ervaringsgesprek. Leesbegrip/stellen: <ul style="list-style-type: none"> • Functionele doelen <ul style="list-style-type: none"> - Zich bewust zijn van de relatie schrijver-lezer en verteller. - Inzien dat er verschillende soorten boeken bestaan. • Tekst structurele doelen <ul style="list-style-type: none"> - Onderscheidt personen, dieren en dingen in een tekst. - Het vast stellen van het onderwerp van een tekst. - Het vast stellen van de volgorde van gebeurtenissen. - Een passende titel bedenken. - Begin, midden en einde van een tekst onderscheiden. • Ondersteunende doelen <ul style="list-style-type: none"> - Voorspellingen doen over de voortgang en de afloop van een tekst. - Zich een voorstelling vormen van iets. - Beeldende informatie verwerken. - Taal-denkrelaties hanteren. Taalbeschouwing <ul style="list-style-type: none"> • Woordvorming • Zinsbouw 				Methode Taalleesland groep 3 deel 1 Thema 12 t/m 14 Taalleesland groep 3 deel 2 Thema 15 t/m 19 Schateiland Ondersteuning door de F&L methode Leerkracht aanpak <ul style="list-style-type: none"> • Ter ondersteuning de klanken aanbieden in de kleuren van de F&L methode, d.w.z. de lange klanken geel en de korte klanken groen, de tweetekensklanken rood en de medeklinkers blauw. • Verhalen vertellen en/of voorlezen. • Hardop nadenken over voorgelezen teksten of zelf gelezen zinnen • Aandacht voor strategieën : voorspellen, vragen stellen, afleiden, visualiseren, verbinden en samenvatten • Veel aandacht (middels viertakt model) voor woorden uit de tekst en /of de opdrachten. • Inspelen op vragen. • Leiden van ervaringsgesprekken. • Aanleren van gespreksregels. • Aanbieden van luisteroefeningen. • Aandacht voor taalbeschouwing • Stimuleren van het zelfstandig werken. • Uitleg geven over en voordoen van de oefeningen. 			1,5 uur per week	

<ul style="list-style-type: none"> • Woordsoorten • Taal denkrelaties • Woorden chat • Taalspelletjes <p>Leesbeleving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plezier beleven aan het voorgelezen worden en aan het zelf lezen van een boek. • Het vormen van een mening over een voorgelezen/ zelf gelezen boek. <p>Woordenschat Uitbreiding van de passieve en actieve woordenschat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nabespreken van de gemaakte oefeningen. 	
--	---	--

Schriftelijke taal (minimum aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 TLL 1 t/m 14	≥E4 TLL 15 t/m 22	≥E5 ZIT A1, A2: 6,7	≥M6 -E6 ZIT A2: 8t/m10, B1: 1 t/m 4	≥M7 ZIT B1: 5 , B2 C1: 1	≥(E7)M8 ZIT C1: 2 t/m 5 C2: 6 t/m 8
Basis	VMBO KB/ BB	M3 TLL 1 t/m 11	M4 TLL 12 t/m 19	E4-M5ZIT A1, A2:6	M5-E5 ZIT A2: 7 t/m10, B1: 1,2	M6-E6 ZIT B1: 3 t/m 5 B2: 6 t/m 8	E6- E7 ZIT B2: 9,10 C1: 1 t/m 4
Minimum	PrO/LWOO	M3 TLL 1 t/m 11	E3 TLL 12 t/m 17	M4 ZIT A1, A2: 6	E4 ZIT A2: 7 t/m10, B1: 1,2	E4-E5 ZIT B1: 3 t/m 5 B2: 6 t/m 8	E5-M6 ZIT B2: 9,10 C1: 1 t/m 4
<minimum	PrO	≤ M3 TLL 1 t/m 11	≤ E3 TLL 12 t/m 17	≤E3 ZIT A1	≤ M4 ZIT A2	≤ M4 ZIT A2	≤ M5 ZIT B1
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
Luisteren en spreken: <ul style="list-style-type: none"> • Herkennen, benoemen en rubriceren van geluiden. • Trainen van het auditief geheugen. • Verhaal navertellen, vragen over een verhaal beantwoorden en bepalen of een verhaal fictie of non fictie is. • Het kennen en toepassen van de gespreksregels. • Het voeren van een ervaringsgesprek. Leesbegrip/stellen: <ul style="list-style-type: none"> • Functionele doelen <ul style="list-style-type: none"> - Zich bewust zijn van de relatie schrijver-lezer en verteller. - Inzien dat er verschillende soorten boeken bestaan. • Tekst structurele doelen <ul style="list-style-type: none"> - Onderscheidt personen, dieren en dingen in een tekst. - Het vast stellen van het onderwerp van een tekst. - Het vast stellen van de volgorde van gebeurtenissen. - Een passende titel bedenken. - Begin, midden en einde van een tekst onderscheiden. • Ondersteunende doelen <ul style="list-style-type: none"> - Voorspellingen doen over de voortgang en de afloop van een tekst. - Zich een voorstelling vormen van iets. - Beeldende informatie verwerken. - Taal-denkrelaties hanteren. Taalbeschouwing <ul style="list-style-type: none"> • Woordvorming • Zinsbouw 				Methode Taalleesland groep 3 deel 1 Thema 12 t/m 14 Taalleesland groep 3 deel 2 Thema 15 t/m 17 Schateiland Ondersteuning door de F&L methode Leerkracht aanpak <ul style="list-style-type: none"> • Ter ondersteuning de klanken aanbieden in de kleuren van de F&L methode, d.w.z. de lange klanken geel en de korte klanken groen, de tweetekensklanken rood en de medeklinkers blauw. • Verhalen vertellen en/of voorlezen. • Hardop nadenken over voorgelezen teksten of zelf gelezen zinnen • Aandacht voor strategieën : voorspellen, vragen stellen, afleiden, visualiseren, verbinden en samenvatten • Veel aandacht (middels viertakt model) voor woorden uit de tekst en /of de opdrachten. • Inspelen op vragen. • Leiden van ervaringsgesprekken. • Aanleren van gespreksregels. • Aanbieden van luisteroefeningen. • Aandacht voor taalbeschouwing • Stimuleren van het zelfstandig werken. • Uitleg geven over en voordoen van de oefeningen. 			1,5 uur per week

<ul style="list-style-type: none"> • Woordsoorten • Taal denkrelaties • Woordenschat • Taalspelletjes <p>Leesbeleving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plezier beleven aan het voorgelezen worden en aan het zelf lezen van een boek. • Het vormen van een mening over een voorgelezen/ zelf gelezen boek. <p>Woordenschat Uitbreiding van de passieve en actieve woordenschat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nabespreken van de gemaakte oefeningen. 	
--	---	--

Schriftelijke taal (<minimum aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 TLL 1 t/m 14	≥E4 TLL 15 t/m 22	≥E5 ZIT A1, A2: 6,7	≥M6 -E6 ZIT A2: 8t/m10, B1: 1 t/m 4	≥M7 ZIT B1: 5 , B2 C1: 1	≥(E7)M8 ZIT C1: 2 t/m 5 C2: 6 t/m 8
Basis	VMBO KB/ BB	M3 TLL 1 t/m 11	M4 TLL 12 t/m 19	E4-M5ZIT A1, A2:6	M5-E5 ZIT A2: 7 t/m10, B1: 1,2	M6-E6 ZIT B1: 3 t/m 5 B2: 6 t/m 8	E6- E7 ZIT B2: 9,10 C1: 1 t/m 4
Minimum	PrO/LWOO	M3 TLL 1 t/m 11	E3 TLL 12 t/m 17	M4 ZIT A1, A2: 6	E4 ZIT A2: 7 t/m10, B1: 1,2	E4-E5 ZIT B1: 3 t/m 5 B2: 6 t/m 8	E5-M6 ZIT B2: 9,10 C1: 1 t/m 4
<minimum	PrO	≤ M3 TLL 1 t/m 11	≤ E3 TLL 12 t/m 17	≤E3 ZIT A1	≤ M4 ZIT A2	≤ M4 ZIT A2	≤ M5 ZIT B1
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
<p>Luisteren en spreken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herkennen, benoemen en rubriceren van geluiden. • Trainen van het auditief geheugen. • Verhaal navertellen, vragen over een verhaal beantwoorden en bepalen of een verhaal fictie of non fictie is. • Het kennen en toepassen van de gespreksregels. • Het voeren van een ervaringsgesprek. <p>Leesbegrip/stellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Functionele doelen <ul style="list-style-type: none"> - Zich bewust zijn van de relatie schrijver-lezer en verteller. - Inzien dat er verschillende soorten boeken bestaan. • Tekst structurele doelen <ul style="list-style-type: none"> - Onderscheidt personen, dieren en dingen in een tekst. - Het vast stellen van het onderwerp van een tekst. - Het vast stellen van de volgorde van gebeurtenissen. - Een passende titel bedenken. - Begin, midden en einde van een tekst onderscheiden. • Ondersteunende doelen <ul style="list-style-type: none"> - Voorspellingen doen over de voortgang en de afloop van een tekst. - Zich een voorstelling vormen van iets. - Beeldende informatie verwerken. - Taal-denkrelaties hanteren. <p>Taalbeschouwing</p> <ul style="list-style-type: none"> • Woordvorming • Zinsbouw 				<p>Methode</p> <p>Taalleesland groep 3 deel 1 Thema 12 t/m 14 Taalleesland groep 3 deel 2 Thema 15 t/m 17 Schateiland</p> <p>Ondersteuning door de F&L methode</p> <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ter ondersteuning de klanken aanbieden in de kleuren van de F&L methode, d.w.z. de lange klanken geel en de korte klanken groen, de tweetekensklanken rood en de medeklinkers blauw. • Verhalen vertellen en/of voorlezen. • Hardop nadenken over voorgelezen teksten of zelf gelezen zinnen • Aandacht voor strategieën : voorspellen, vragen stellen, afleiden, visualiseren, verbinden en samenvatten • Veel aandacht (middels viertakt model) voor woorden uit de tekst en /of de opdrachten. • Inspelen op vragen. • Leiden van ervaringsgesprekken. • Aanleren van gespreksregels. • Aanbieden van luisteroefeningen. • Aandacht voor taalbeschouwing • Stimuleren van het zelfstandig werken. • Uitleg geven over en voordoen van de oefeningen. 			1,5 uur per week

<ul style="list-style-type: none"> • Woordsoorten • Taal denkrelaties • Woordenschat • Taalspelletjes <p>Leesbeleving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plezier beleven aan het voorgelezen worden en aan het zelf lezen van een boek. • Het vormen van een mening over een voorgelezen/ zelf gelezen boek. <p>Woordenschat Uitbreiding van de passieve en actieve woordenschat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nabespreken van de gemaakte oefeningen. 	
--	---	--

Spelling (verdiept aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep						8
		3	4	5	6	7		
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 niv. 1.1	≥E4 niv. 1.2 en 2 niv. 3 1 t/m 18	≥E5 niv. 3 en 4 niv. 5 1 t/m 25	≥M6 -E6 niv. 5 en 6 1 t/m 14; ww. niv. 1	≥M7 niv. 6 en 7 ww. niv. 2	≥(E7)M8 niv. 8 ww niv. 3 en 4	
Basis	VMBO KB/ BB	M3 niv. 1.1	M4 niv. 1.2 en 2	E4-M5 niv. 3 niv. 4 1 t/m 23	M5-E5 niv. 4 en 5	M6-E6 niv. 6 ww. niv. 1, 2 1 t/m 26	E6- E7 niv. 7 en 8 ww. niv. 2 27 t/m 48	
Minimum	PrO/LWOO	M3 niv. 1.1	E3 niv. 1.2	M4 niv. 2	E4 niv. 3 niv. 4 1 t/m 23	E4-E5 niv. 4 en 5	E5-M6 niv. 6 ww. niv. 1, 2 1 t/m 26	
<minimum	PrO	≤ M3 niv. 1.1 t/m 27	≤ E3 niv. 1.1	≤E3 niv. 1.1 en 1.2	≤ M4 niv. 2 niv. 3 1 t/m 28	≤ M4 niv. 2 en 3	≤ M5 niv. 4 en 5	
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie	
<p>Algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kent de schrijfwijze van veel voorkomende Nederlandse woorden. Schrijft deze woorden goed bij de spellinglessen en in zijn/haar spontane schriftelijke taalgebruik. Maakt de controledictees en de einddictees voldoende. <p>Specifiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> Spelt klankzuivere woorden bestaande uit één klankgroep <ul style="list-style-type: none"> Medeklinker – klinker (mk, b.v. mee) Klinker – medeklinker (km, b.v. oom) Medeklinker – klinker – medeklinker (mkm, b.v. met) Spelt klankzuivere woorden van twee- en drieklanken: <ul style="list-style-type: none"> Gevormd door medeklinker(s) en korte klanken (pen, bol). Gevormd door medeklinker(s) en lange klanken (boom, aap). Gevormd door medeklinker(s) en tweetekensklanken. Spelt klankzuivere woorden met combinaties van twee medeklinkers: <ul style="list-style-type: none"> Twee medeklinkers achteraan (mkmm) – eenvoudig (kast, lamp) Twee medeklinkers vooraan (mmkm) (bloem, kruk) Twee medeklinkers achteraan (mkmm) – moeilijk (warm, help) Twee medeklinkers vooraan en achteraan (mmkmm) - zonder tussenklank (slank, dwars) Twee medeklinkers vooraan en achteraan (mmkmm) – met tussenklank (sterk, twaalf) 				<p>Methode</p> <p>Spelling in de lift-plus: niveau 1.2, 2 en 3 blz. 1 t/m 18 Kopieerbladen van Spelling in de lift-plus “Net iets meer” - verrijkingsstof</p> <p>Ondersteuning door de F&L methode</p> <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> Ter ondersteuning de klanken aanbieden in de kleuren van de F&L methode, d.w.z. de lange klanken geel en de korte klanken groen, de tweetekensklanken rood en de medeklinkers blauw. Bespreken van de betekenis van nieuwe woorden. Oriëntatie geven op het nieuwe probleem. Aanbieden van auditieve oefeningen. Uitleg geven over en voordoen van de oefeningen. Nabespreken van de gemaakte oefeningen. 			1,5 uur per week	

<ul style="list-style-type: none">• Spelt woorden met drie of meer medeklinkers achter elkaar vooraan of achteraan (schaatst, herfst, sproet)		
---	--	--

Spelling (basis aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep						8
		3	4	5	6	7		
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 niv. 1.1	≥E4 niv. 1.2 en 2 niv. 3 1 t/m 18	≥E5 niv. 3 en 4 niv. 5 1 t/m 25	≥M6 -E6 niv. 5 en 6 1 t/m 14; ww. niv. 1	≥M7 niv. 6 en 7 ww. niv. 2	≥(E7)M8 niv. 8 ww. niv. 3 en 4	
Basis	VMBO KB/ BB	M3 niv. 1.1	M4 niv. 1.2 en 2	E4-M5 niv. 3 niv. 4 1 t/m 23	M5-E5 niv. 4 en 5	M6-E6 niv. 6 ww. niv. 1, 2 1 t/m 26	E6- E7 niv. 7 en 8 ww. niv. 2 27 t/m 48	
Minimum	PrO/LWOO	M3 niv. 1.1	E3 niv. 1.2	M4 niv. 2	E4 niv. 3 niv. 4 1 t/m 23	E4-E5 niv. 4 en 5	E5-M6 niv. 6 ww. niv. 1, 2 1 t/m 26	
<minimum	PrO	≤ M3 niv. 1.1 t/m 27	≤ E3 niv. 1.1	≤E3 niv. 1.1 en 1.2	≤ M4 niv. 2 niv. 3 1 t/m 28	≤ M4 niv. 2 en 3	≤ M5 niv. 4 en 5	
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie	
Algemeen: <ul style="list-style-type: none"> Kent de schrijfwijze van veel voorkomende Nederlandse woorden. Schrijft deze woorden goed bij de spellinglessen en in zijn/haar spontane schriftelijke taalgebruik. Maakt de controledicties en de einddicties voldoende. Specifiek: <ul style="list-style-type: none"> Spelt klankzuivere woorden bestaande uit één klankgroep Medeklinker – klinker (mk, b.v. mee) Klinker – medeklinker (km, b.v. oom) Medeklinker – klinker – medeklinker (mkm, b.v. met) Spelt klankzuivere woorden van twee- en drieklanken: Gevormd door medeklinker(s) en korte klanken (pen, bol). Gevormd door medeklinker(s) en lange klanken (boom, aap). Gevormd door medeklinker(s) en tweetekensklanken. Spelt klankzuivere woorden met combinaties van twee medeklinkers: Twee medeklinkers achteraan (mkmm) – eenvoudig (kast, lamp) Twee medeklinkers vooraan (mmkm) (bloem, kruk) Twee medeklinkers achteraan (mkmm) – moeilijk (warm, help) Twee medeklinkers vooraan en achteraan (mmkmm) - zonder tussenklank (slank, dwars) Twee medeklinkers vooraan en achteraan (mmkmm) – met tussenklank (sterk, twaalf) 				Methode Spelling in de lift-plus: niveau 1.2 en 2 Kopieerbladen van Spelling in de lift-plus ‘Meer en weer’ - generalisatiestof Ondersteuning door de F&L methode Leerkracht aanpak <ul style="list-style-type: none"> Ter ondersteuning de klanken aanbieden in de kleuren van de F&L methode, d.w.z. de lange klanken geel en de korte klanken groen, de tweetekensklanken rood en de medeklinkers blauw. Bespreken van de betekenis van nieuwe woorden. Oriëntatie geven op het nieuwe probleem. Aanbieden van auditieve oefeningen. Uitleg geven over en voordoen van de oefeningen. Nabespreken van de gemaakte oefeningen. 			1,5 uur per week	

Spelling (minimum aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 niv. 1.1	≥E4 niv. 1.2 en 2 niv. 3 1 t/m 18	≥E5 niv. 3 en 4 niv. 5 1 t/m 25	≥M6 -E6 niv. 5 en 6 1 t/m 14; ww. niv. 1	≥M7 niv. 6 en 7 ww. niv. 2	≥(E7)M8 niv. 8 . ww niv. 3 en 4
Basis	VMBO KB/ BB	M3 niv. 1.1	M4 niv. 1.2 en 2	E4-M5 niv. 3 niv. 4 1 t/m 23	M5-E5 niv. 4 en 5	M6-E6 niv. 6 ww. niv. 1, 2 1 t/m 26	E6- E7 niv. 7 en 8 ww. niv. 2 27 t/m 48
Minimum	PrO/LWOO	M3 niv. 1.1	E3 niv. 1.2	M4 niv. 2	E4 niv. 3 niv. 4 1 t/m 23	E4-E5 niv. 4 en 5	E5-M6 niv. 6 ww. niv 1, 2 1 t/m 26
<minimum	PrO	≤ M3 niv. 1.1 t/m 27	≤ E3 niv. 1.1	≤E3 niv. 1.1 en 1.2	≤ M4 niv. 2 niv. 3 1 t/m 28	≤ M4 niv. 2 en 3	≤ M5 niv. 4 en 5
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
Algemeen: <ul style="list-style-type: none"> Kent de schrijfwijze van veel voorkomende Nederlandse woorden. Maakt de controledictees en de einddictees voldoende. Specifiek: <ul style="list-style-type: none"> Spelt klankzuivere woorden bestaande uit één klankgroep <ul style="list-style-type: none"> Medeklinker – klinker (mk, b.v. mee) Klinker – medeklinker (km, b.v. oom) Medeklinker – klinker – medeklinker (mkm, b.v. met) Spelt klankzuivere woorden van twee- en drieklanken: <ul style="list-style-type: none"> Gevormd door medeklinker(s) en korte klanken (pen, bol). Gevormd door medeklinker(s) en lange klanken (boom, aap). Gevormd door medeklinker(s) en tweetekensklanken. 				Methode Spelling in de lift-plus: niveau 1.2 Ondersteuning door de F&L methode Leerkracht aanpak <ul style="list-style-type: none"> Ter ondersteuning de klanken aanbieden in de kleuren van de F&L methode, d.w.z. de lange klanken geel en de korte klanken groen, de tweetekensklanken rood en de medeklinkers blauw. Bespreken van de betekenis van nieuwe woorden. Oriëntatie geven op het nieuwe probleem. Aanbieden van auditieve oefeningen. Uitleg geven over en voordoen van de oefeningen. Nabespreken van de gemaakte oefeningen. Interventie Kopieerbladen van Spelling in de lift-plus “Nog een keer “ – herhalingsstof voor uitvallers			1,5 uur per week

Spelling (<minimum aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep						8
		3	4	5	6	7		
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 niv. 1.1	≥E4 niv. 1.2 en 2 niv. 3 1 t/m 18	≥E5 niv. 3 en 4 niv. 5 1 t/m 25	≥M6 -E6 niv. 5 en 6 1 t/m 14; ww. niv. 1	≥M7 niv. 6 en 7 ww. niv. 2	≥(E7)M8 niv. 8 ww niv. 3 en 4	
Basis	VMBO KB/ BB	M3 niv. 1.1	M4 niv. 1.2 en 2	E4-M5 niv. 3 niv. 4 1 t/m 23	M5-E5 niv. 4 en 5	M6-E6 niv. 6 ww. niv. 1, 2 1 t/m 26	E6- E7 niv. 7 en 8 ww. niv. 2 27 t/m 48	
Minimum	PrO/LWOO	M3 niv. 1.1	E3 niv. 1.2	M4 niv. 2	E4 niv. 3 niv. 4 1 t/m 23	E4-E5 niv. 4 en 5	E5-M6 niv. 6 ww. niv 1, 2 1 t/m 26	
<minimum	PrO	≤ M3 niv. 1.1 t/m 27	≤ E3 niv. 1.1	≤E3 niv. 1.1 en 1.2	≤ M4 niv. 2 niv. 3 1 t/m 28	≤ M4 niv. 2 en 3	≤ M5 niv. 4 en 5	
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie	
<p>Algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kent de schrijfwijze van veel voorkomende Nederlandse woorden. Maakt de controledictees en de einddictees voldoende. <p>Specifiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> Spelt klankzuivere woorden bestaande uit één klankgroep <ul style="list-style-type: none"> Medeklinker – klinker (mk, b.v. mee) Klinker – medeklinker (km, b.v. oom) Medeklinker – klinker – medeklinker (mkm, b.v. met) Spelt klankzuivere woorden van twee- en drieklanken: <ul style="list-style-type: none"> Gevormd door medeklinker(s) en korte klanken (pen, bol). Gevormd door medeklinker(s) en lange klanken (boom, aap). 				<p>Methode Spelling in de lift-plus: niveau 1.1</p> <p>Ondersteuning door de F&L methode</p> <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> Ter ondersteuning de klanken aanbieden in de kleuren van de F&L methode, d.w.z. de lange klanken geel en de korte klanken groen en de medeklinkers blauw. Bespreken van de betekenis van nieuwe woorden. Oriëntatie geven op het nieuwe probleem. Aanbieden van auditieve oefeningen. Uitleg geven over en voordoen van de oefeningen. Nabespreken van de gemaakte oefeningen. <p>Interventie Kopieerbladen van Spelling in de lift-plus “Nog een keer “ – herhalingsstof voor uitvallers</p>			1,5 uur per week	

Rekenen (verdiept aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep						8
		3	4	5	6	7		
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 3B	≥E4 4B	≥E5 5B	≥M6 -E6 6A- 6B	≥M7 7A-7B	≥(E7)M8 8B	
Basis	VMBO KB/ BB	M3 3A2/3B	M4 3B/4A	E4-M5 4B-5A	M5-E5 5A-5B	M6-E6 6A-6B	E6- E7 6B-7A-7B	
Minimum	PrO/LWOO	M3 3A1/3A2	E3 3A2/3B	M4 4A	E4 4B	E4-E5 4B-5A-5B	E5-M6 5B- 6A	
<minimum	PrO	≤ M3 3A1	≤ E3 3A2	≤E3 3B	≤ M4 4A	≤ M4 4A	≤ M5 5A	
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie	
<p>M4 4A</p> <p>19. sommen tot tien zijn geautomatiseerd</p> <p>20. ordent hoeveelheden tot en met honderd</p> <p>21. herkent en schrijft cijfers tot en met honderd</p> <p>22. telt met stappen van tien verder en terug vanaf een willekeurig getal</p> <p>23. rekent eenvoudige erbij sommen tot en met honderd uit, zoals $20 + 30$, $20 + 3$</p> <p>24. rekent eenvoudige eraf sommen tot en met honderd uit, zoals $60 - 40$, $65 - 5$,</p> <p>25. rekent erbij en eraf sommen over het tiental uit, zoals $(3 + 9)$, $12 - 3$</p> <p>26. automatiseert de tafels van 10, 5, 2 en 1</p> <p>27. oriëntatie in tijd: hele en halve uren op de klok</p> <p>28. maakt kennis met rekenen met geld</p> <p>E4 4B</p> <p>29. rekent erbij sommen tot en met honderd uit, zoals $62 + 24$</p> <p>30. rekent eraf sommen tot en met honderd uit, zoals $79 - 45$</p> <p>31. rekent erbij en eraf sommen over tientallen uit, zoals $45 + 8$, $63 - 7$</p> <p>32. automatiseert de tafels 3, 4,6,8,en 9</p> <p>33. rekent met kleine geldbedragen</p> <p>34. ordent hoeveelheden boven de honderd</p> <p>35. herkent en schrijft cijfers boven de honderd</p> <p>36. automatiseert de tafels 0 t/m 10</p> <p>37. oriëntatie in tijd: maandkalender, kwart over en kwart voor op de klok</p> <p>38. past de meetkundige begrippen cm en meter juist toe</p>				<p>Methode:</p> <p>Wis & Reken</p> <p>Werkboek 1a, 1b, 2a en 2b</p> <p>Varia 1 en 2</p> <p>Wisboek 1 en 2</p> <p>Getallenlijn tot en met 100</p> <p>Rekenrek</p> <p>Er is veel aandacht voor goed kijken naar getallen. Hierbij gebruiken we enkele strategieën, zoals ;</p> <p>Basisstrategieën:</p> <p>Dubbelen, bijna dubbelen</p> <p>Halveren</p> <p>Rekenen via de 10 ($15-8 =$ eerst 5 en dan 3 er af).</p> <p>Later worden de strategieën aangeleerd als:</p> <p>Rijgen : $64 + 24 = 64 + 20 + 4$</p> <p>Splitsen: $79-45 = 70 - 40$ en $9 - 5$</p> <p>Rekenen met teveel: $36 + 29 = 36 + 30 - 1$</p> <p>Rekenen langs rond getal: $39 + 16 = 40 + 15$</p> <p>Didactische aanpak:</p> <p>Doelgericht onderwijs door middel van het passend lesmodel</p> <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> Na instructie zelfstandig laten werken 			4 uur per week	

	<ul style="list-style-type: none">• Talige vraagstukken visueel maken en gezamenlijk aanpakken• Essentiele rekenkundige begrippen toelichten <p>Ter bevordering van het automatiseren van de tafels: Mijn tafelboek 1</p>	
--	--	--

Rekenen (basis aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep						8
		3	4	5	6	7		
Verdiept	VMBO T	≥E3 3B	≥E4 4B	≥E5 5B	≥M6 -E6 6A- 6B	≥M7 7A-7B	≥(E7)M8 8B	
Basis	VMBO KB/ BB	M3 3A2/3B	M4 3B/4A	E4-M5 4B-5A	M5-E5 5A-5B	M6-E6 6A-6B	E6- E7 6B-7A-7B	
Minimum	PrO/LWOO	M3 3A1/3A2	E3 3A2/3B	M4 4A	E4 4B	E4-E5 4B-5A-5B	E5-M6 5B- 6A	
<minimum	PrO	≤ M3 3A1	≤ E3 3A2	≤E3 3B	≤ M4 4A	≤ M4 4A	≤ M5 5A	
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie	
<p>E3 3B</p> <p>13. telt met sprongen van twee verder en terug vanaf een willekeurig getal niet groter dan twintig</p> <p>14. ordent hoeveelheden tot en met vijftig</p> <p>15. herkent en schrijft cijfers tot en met vijftig</p> <p>16. automatiseert sommen tot en met tien</p> <p>17. automatiseert sommen tussen de tien en twintig (15 + 3). Nog niet over het tiental heen, zoals (9 + 3)</p> <p>18. oriëntatie in tijd: dagen van de week</p> <p>M4 4A</p> <p>1. sommen tot tien zijn geautomatiseerd</p> <p>2. ordent hoeveelheden tot en met honderd</p> <p>3. herkent en schrijft cijfers tot en met honderd</p> <p>4. telt met stappen van tien verder en terug vanaf een willekeurig getal</p> <p>5. rekent eenvoudige erbij sommen tot en met honderd uit, zoals 20 + 30, 20 + 3</p> <p>6. rekent eenvoudige eraf sommen tot en met honderd uit, zoals 60 – 40, 65 – 5,</p> <p>7. rekent erbij en eraf sommen over het tiental uit, zoals (3 + 9, 12 – 3)</p> <p>8. automatiseert de tafels van 10, 5, 2 en 1</p> <p>9. oriëntatie in tijd: hele en halve uren op de klok</p> <p>10. maakt kennis met rekenen met geld</p>				<p>Methode:</p> <p>Wis & Reken</p> <p>Werkboek 2a, 2b (groep 3), werkboek 1a en 1b (groep 4)</p> <p>Varia 2 (groep 3), varia 1 (groep 4)</p> <p>Wisboek (groep 3), wisboek 1 (groep 4)</p> <p>Getallenlijn tot 100</p> <p>Rekenrekjes</p> <p>Er is veel aandacht voor optellen en aftrekken tot 10. Dit wordt gedaan door gebruik te maken van de verschillende somtype (zichtbaar in de klas aanwezig).</p> <p>Didactische aanpak:</p> <p>Doelgericht onderwijs door middel van het passend lesmodel</p> <p>De somtypen bij het optellen t/m 10 zijn:</p> <p>1. Doortellen : erbij 1, erbij 2</p> <p>2. Vijfsommen : Bijv. 5 + 4 , 5 + 3</p> <p>3. Vriendjes van 10 (aanvullen tot 10) : Bijv. 9 + 1, 8 + 2</p> <p>4. (Bijna)dubbelen : Bijv. 4 + 4, 4 + 3</p> <p>5. Verwisselen : 1+ 7 wordt 7 + 1</p> <p>De som 6 + 3 blijft als enige over.</p> <p>En bij het aftrekken t/m 10:</p> <p>1. Terugtellen : eraf 1, eraf 2</p> <p>2. Vijfsommen : 9 - 4, 9 - 5, 8 - 3, 8 - 5</p> <p>3. Vriendjes van 10 : Bijv. 10 - 8, 10 - 4, 10 - 7</p> <p>4. (Bijna) verdwijnsommen : Bijv. 8 - 8, 9 - 8, 7 - 6</p> <p>Sommen die overblijven en apart aandacht verdienen zijn : 7 - 3, 9 - 6, deze kunnen uitgerekend worden met het rekenrek.</p> <p>Daarnaast wordt er aan de basisstrategieën gewerkt boven het tiental:</p>			4uur per week	

	<ul style="list-style-type: none">• Dubbelen en bijna dubbelen• Halveren• Rekenen via de 10 (15-8 = eerst 5 en dan 3 er af)	
--	---	--

Rekenen (minimum aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep						8
		3	4	5	6	7		
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 3B	≥E4 4B	≥E5 5B	≥M6 -E6 6A- 6B	≥M7 7A-7B	≥(E7)M8 8B	
Basis	VMBO KB/ BB	M3 3A2/3B	M4 3B/4A	E4-M5 4B-5A	M5-E5 5A-5B	M6-E6 6A-6B	E6- E7 6B-7A-7B	
Minimum	PrO/LWOO	M3 3A1/3A2	E3 3A2/3B	M4 4A	E4 4B	E4-E5 4B-5A-5B	E5-M6 5B- 6A	
<minimum	PrO	≤ M3 3A1	≤ E3 3A2	≤E3 3B	≤ M4 4A	≤ M4 4A	≤ M5 5A	
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie	
<p>M3 3A2</p> <p>7. ordent hoeveelheden tot en met twintig</p> <p>8. herkent en schrijft cijfers tot en met twintig</p> <p>9. past de tekens + en - toe</p> <p>10. maakt erbij sommen tot en met tien, zo nodig met materialen</p> <p>11. maakt eraf sommen tot en met tien (10- 5), zo nodig met materialen</p> <p>12. automatiseert sommen tot en met vijf (zonder materialen)</p> <p>E3 3B</p> <p>13. telt met sprongen van twee verder en terug vanaf een willekeurig getal niet groter dan twintig</p> <p>14. ordent hoeveelheden tot en met vijftig</p> <p>15. herkent en schrijft cijfers tot en met vijftig</p> <p>16. automatiseert sommen tot en met tien</p> <p>17. automatiseert sommen tussen de tien en twintig (15 + 3). Nog niet over het tiental heen, zoals (9 + 3)</p> <p>18. oriëntatie in tijd: dagen van de week</p>				<p>Methode:</p> <p>Wis & Reken</p> <p>Werkboek 1b, 2a en 2b (groep 3)</p> <p>Varia 1 en 2 (groep 3)</p> <p>Wisboek (groep 3)</p> <p>Getallenlijn tot 20</p> <p>Aantal en getalkaartjes</p> <p>Blokjes/ Rekenrekjes/ Flitskaarten getalbeelden op rekenrek</p> <p>Er is veel aandacht voor optellen en aftrekken tot 10. Dit wordt gedaan door gebruik te maken van de verschillende somtype (zichtbaar in de klas aanwezig).</p> <p>De somtypen bij het optellen t/m 10 zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> Doortellen : erbij 1, erbij 2 Vijfsummen : Bijv. 5 + 4 , 5 + 3 Vriendjes van 10 (aanvullen tot 10) : Bijv. 9 + 1, 8 + 2 (Bijna)dubbelen : Bijv. 4 + 4, 4 + 3 Verwisselen : 1+ 7 wordt 7 + 1 <p>De som 6 + 3 blijft als enige over.</p> <p>En bij het aftrekken t/m 10:</p> <ol style="list-style-type: none"> Terugtellen : eraf 1, eraf 2 Vijfsummen : 9 - 4, 9 - 5, 8 - 3, 8 - 5 Vriendjes van 10 : Bijv. 10 - 8, 10 - 4, 10 - 7 (Bijna) verdwijnsommen : Bijv. 8 - 8, 9 - 8, 7 - 6 <p>Sommen die overblijven en apart aandacht verdienen zijn : 7 - 3, 9 - 6, deze kunnen uitgerekend worden met het rekenrek.</p> <p>Juist gebruik van rekenrek:</p> <ol style="list-style-type: none"> Getalbeelden inoefenen; opzetten van getallen, aflezen van getallen en het inslijpen van getalbeelden met flitskaarten. Optellen en aftrekken met het rekenrek <ul style="list-style-type: none"> Doen : handelen op het rekenrek 			4 uur per week	

	<ul style="list-style-type: none"> • Kijken : kijken naar het rekenrek • Voorstellen : denken aan het rekenrek <p>Didactische aanpak: Doelgericht onderwijs door middel van het passend lesmodel</p> <p>Interventieprogramma: Voor kinderen die structurele moeite hebben met het splitsen en het automatiseren t/m 10. Methode Vlot Boekje 1b – 1e</p> <ul style="list-style-type: none"> • splitsen • automatiseren t/m 10 	
--	--	--

Rekenen (< minimum aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep						8
		3	4	5	6	7		
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 3B	≥E4 4B	≥E5 5B	≥M6 -E6 6A- 6B	≥M7 7A-7B	≥(E7)M8 8B	
Basis	VMBO KB/ BB	M3 3A2/3B	M4 3B/4A	E4-M5 4B-5A	M5-E5 5A-5B	M6-E6 6A-6B	E6- E7 6B-7A-7B	
Minimum	PrO/LWOO	M3 3A1/3A2	E3 3A2/3B	M4 4A	E4 4B	E4-E5 4B-5A-5B	E5-M6 5B- 6A	
<minimum	PrO	≤ M3 3A1	≤ E3 3A2	≤E3 3B	≤ M4 4A	≤ M4 4A	≤ M5 5A	
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie	
M3 3A2 7. ordent hoeveelheden tot en met twintig 8. herkent en schrijft cijfers tot en met twintig 9. past de tekens + en - toe 10. maakt erbij sommen tot en met tien, zo nodig met materialen 11. maakt eraf sommen tot en met tien (10- 5), zo nodig met materialen 12. automatiseert sommen tot en met vijf (zonder materialen)				Methode: Wis & Reken Werkboek 1b (groep 3) Varia 1 (groep 3) Getallenlijn tot 20 Aantal en getalkaartjes Blokjes/vingers/ concreet materiaal Leerkracht aanpak * hardop voordoen (denkstappen) * stap voor stap aanbieden * leerstof vertragen * herhaling en verlengde instructie bieden. * klassikale instructie en gezamenlijk verwerken Er is vooral nog aandacht voor teruggtellen en doortellen ofwel “tellend rekenen”. Didactische aanpak: Doelgericht onderwijs door middel van het passend lesmodel Interventieprogramma: Voor kinderen die structurele moeite hebben met het splitsen en het automatiseren t/m 10. Methode Vlot Boekje 1b – 1e <ul style="list-style-type: none"> splitsen automatiseren t/m 10)			4 uur per week	

Sociaal-emotionele ontwikkeling basis aanbod - groep 4

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<p>Zelfbeeld De leerlingen leren met gevoel voor zelfvertrouwen en zelfwaardering omgaan met de eigen mogelijkheden en grenzen en leren uiting geven aan eigen wensen, gevoelens en opvattingen.</p> <p>Jezelf presenteren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertelt wat hijzelf en wat een ander goed kan • Praat duidelijk wanneer hij iets vertelt of vraagt in de kring <p>Een keuze maken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kiest een activiteit die op dat moment mogelijk is <p>Opkomen voor jezelf</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zegt nee tegen een onredelijk verzoek • Geeft de ander aan te stoppen als die iets doet wat hij niet leuk vindt • Geeft het de ander aan als diegene iets heeft gedaan dat hij niet aardig vindt • Blijft bij zijn mening wanneer hij heeft gezegd dat hij iets niet wil • Geeft een motivatie voor zijn mening (geen zin/ moeilijk/ saai) • Vertelt als hij niet mee mag doen zelf een oplossing <p>Omgaan met je beperking/stoornis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maakt afspraken met zijn omgeving over welke hulp hij nodig heeft en wanneer en hoe dat aan te geven • Past aangereikte hulpmiddelen of oplossing zelf toe om probleemsituaties te voorkomen (b.v. stop hou op zeggen, naar juf gaan) <p>Sociaal gedrag De leerlingen leren naar algemeen geaccepteerde normen en waarden omgaan met anderen en leren samenwerken aan een gezamenlijke taak of gezamenlijk spel en leren omgaan met conflictsituaties.</p> <p>Ervaringen delen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maakt grapjes • Vertelt dat je verschillende gevoelens tegelijk kunt hebben (boos/verdrietig) • Merkt of iemand de situatie grappig vindt of niet <p>Aardig doen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blijft vriendelijk wanneer een ander een aanbod van hulp afslaat • Geeft een compliment over iets dat een ander goed kan • Reageert aardig op een voorstel van een ander • Doet bewust iets aardigs voor een ander (iets pakken, iemand verrassen) • Houdt rekening met de mogelijkheden van een ander (kleuter laten winnen) • Houdt rekening met de wensen van een ander <p>Omgaan met ruzie</p>	<p>Methode: Kinderen en hun sociale talenten Lesmap voor de middenbouw: groep 4</p> <p>Ervaringen delen: Ik mag alleen thuisblijven De slappe lach</p> <p>Aardig doen: Ik kan het beter maar.... Kaas of worst Jij kunt zo goed</p> <p>Samen spelen en werken: Zullen we hiermee spelen? Mag ik dat even gebruiken? Ik heb daar geen zin in Dat doet een vriendin....</p> <p>Een taak uitvoeren: Klopt het wel? We maken een uitnodiging</p> <p>Jezelf presenteren: Ik kan goed.... Een echt toneelstuk</p> <p>Een keuze maken: Sorry, dat is uitverkocht Net te laat</p> <p>Opkomen voor jezelf: Ik kwam toch spelen? Ik spring uit mijn vel!</p> <p>Omgaan met ruzie: Maar dat wist ik niet Ik ga zwemmen, mam Mijn idee is juist leuk!</p> <p>De thema's staan jaarlijks schoolbreed gepland. Ouders worden middels nieuwsbrief op de hoogte gesteld van de thema's. De onderwerpen komen elk jaar terug, maar steeds gecompliceerder (cyclisch leermodel).</p> <p>Standaard Leerkracht aanpak</p>	<p>2 x 30 minuten per week</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Probeert een ruzie op te lossen door te praten • Laat een ander uitpraten bij het oplossen van een ruzie • Vertoont spijt en maakt het goed met een ander • Herkent of iets expres of per ongeluk gebeurd is 	<ul style="list-style-type: none"> • De opbouw van de lessen wordt gevolgd: eerste 30 minuten voor de basis les, tweede dertig minuten voor een vervolg les, derde 30 minuten vervolg les, vierde 30 minuten voor uitloop en terugblik • Naast de lessen zoals deze structureel vanuit de methode gegeven worden besteed de leerkracht het hele jaar door aandacht aan de sociaal-emotionele vorming. • Voor de kinderen is duidelijk welke regels er binnen de school en in de groep zijn. Hier is het hele jaar door aandacht voor. • De leerkracht ondersteunt leerlingen in het verwoorden van gevoelens. • De leerkrachten dragen zorg voor het welzijn van de leerling. Mogelijkheden worden versterkt . Onvermogen geaccepteerd. • De leerkracht laat merken dat elk gevoel mag maar niet elk gedrag. • De leerling wordt positief benaderd, het positieve wordt benadrukt, de leerkracht geeft blijk van vertrouwen en ondersteunt de leerling daar waar nodig is. • De leerkracht besteed structureel aandacht aan de sfeer en regels in de groep. <p>Extra aandacht / aanpak voor uw kind (indien nodig) Voor zorgleerlingen wordt gebruik gemaakt van het katern 'Kinderen en ... hun sociale talenten voor zorgleerlingen' bij de methode 'Kinderen en hun sociale talenten'</p>	
---	--	--

Leren leren - groep 4

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak
<p>De leerlingen leren belangstelling hebben voor de wereld om hen heen, ze leren deze gemotiveerd onderzoeken en daarin taken uitvoeren, waarbij ze gebruik maken van informatie, strategieën en vaardigheden en ze leren reflecteren op eigen handelen.</p> <p>Taakaanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedenkt en vertelt hoe hij een taak gaat aanpakken • Kijkt hoe medeleerlingen een taak aanpakken en neemt de strategie over • Kiest uit twee manieren om een taak aan te pakken de beste manier • Zet door bij een taak die hij moeilijk of eng vindt (iets vragen aan andere leerkracht, iets uitleggen aan medeleerling, gymoefening die niet lukt) • Plant met hulp van de leerkracht twee taken achter elkaar (binnen één vak) <p>Hulpvragen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schat in wanneer iemand om hulp gevraagd kan worden en wanneer je moet wachten • Wacht rustig enkele minuten met om hulp te vragen als hij ziet dat de leerkracht in gesprek is <p>Zelfstandig doorwerken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volgt een stappenplan (geschreven/picto's) om een grotere taak uit te voeren <p>Samenwerken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Werkt langere tijd samen met medeleerlingen bij het uitvoeren van een gezamenlijke opdracht • Voert zonder aansporing zijn deel van de taken uit bij het samenwerken met een medeleerling • Vraagt of hij iets mag gebruiken van een ander <p>Reflectie op werk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kijkt naar en praat over overeenkomsten en verschillen tussen eigen en andermans werk • Beoordeelt hoe hij zijn taak gedaan heeft (werkwijze, snel/langzaam, resultaat) 	<p>Leren leren is geen apart vak. Het betreft meer een houding en gedrag van de leerling die gestimuleerd dient te worden door de leerkracht. Ter bevordering van deze doelen werken we in alle klassen met enkele vaste afspraken.</p> <p>Er zijn afspraken om de werkhouding te bevorderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Functionele prikkels voor in de klas • Creatieve en decoratieve prikkels op het prikbord • Rustig spreken • Visualiseren • Waar nodig inzet klankgebaren • Waar nodig inzet NMG <p>Ook zijn er afspraken rondom de inrichting van iedere groep. De klassen moeten uitdagend en toch rustig zijn. Balans hiertussen is omschreven in borgingsdocument 'klasseninrichting'.</p> <p>Samen klassenafspraken maken Les wisselend afsluiten met reflectie op product en proces</p>

Schrijven - groep 4

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<p>Strategisch schrijven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schrijft korte functionele teksten zoals antwoorden op vragen, briefjes, afspraken, boodschappenlijstje, uitnodiging, lijstjes . • Schrijft een voor gestructureerde tekst af bijv. verhaaltje afschrijven • Verzamelt materiaal voor het schrijven van een tekst via brainstormen • Controleert met behulp van anderen zijn eerste versie op inhoud • Verwerkt verbeterpunten in zijn definitieve tekst • Weet dat bij het schrijven de geleerde spellingsregels kunnen worden toegepast • Verwerkt opmerkingen van de lk over spelling en interpunctie(hoofdletter, punt, vraagteken,) in zijn definitieve tekst <p>Technisch schrijven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schrijft met een correcte ligging van het schrijfschrift • Verbindt met de juiste schrijfbeweging van kleine letters en/of hoofdletters • Schrijft op kleine liniatuur 	<p>Methode: Schrijven in de basisschool Schrijfschrift 3C r/l Schrijfschrift 4A r/l</p> <p>Materialen: Wandkaart Letterkaarten Richtingkaarten Kopieerboek</p> <p>Leerkrachtaanpak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aandacht voor de zithouding • Aandacht voor de schrijfhouding • Aandacht voor de pengreep <p>Didactische aanpak: Doelgericht onderwijs door middel van het passend lesmodel</p>	<p>1 uur in de week</p>

Wereldoriëntatie - groep 4

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<p>Mens en samenleving</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gaat voorzichtig met bloed en wondjes van anderen • Houdt rekening met eigen medicijngebruik • Geeft voorbeelden van kleine verwondingen • Herkent en aanduiden van ziek zijn/ worden (hoofdpijn, buikpijn, misselijkheid) • Vraagt hulp na een valpartij of botsing en duidt aan hoe en waar het gebeurd is • Geeft soorten producten aan die gezond/minder gezond zijn (fruit is gezond, snoep is ongezond) • Beseft dat voedsel nodig is om te groeien, te bewegen en gezond te blijven • Geeft aan waarom gevarieerd eten belangrijk is (niet ziek worden, groeien) • Geeft aan waarom bewegen gezond is • Geeft aan waarom je ook moet rusten • Maakt een keuze in een situatie met tegenstrijdige gevoelens (anderen willen wel, ik niet) • Benoemt de gebruiken en/of feestdagen van godsdiensten van leerlingen binnen de eigen klas • Maakt onderscheid tussen een godsdienstig verhaal en andere verhalen • Beargumenteert waarom hij het fijn vindt om in een bepaald natuurgebied te zijn (het bos ruikt lekker naar dennen, de wind voelt lekker op het strand) • Scheidt groenafval van ander afval • Scheidt batterijen van ander afval • Doet de lichten uit als hij een kamer verlaat (is zuinig met energie) • Weet dat in de herfst/winter de verwarming aan moet (en de deuren dicht) <p>Oriëntatie op natuur en techniek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft uiterlijke verschillen tussen dieren aan en geeft aan wat deze verschillen tot gevolg hebben (vogel heeft vleugels want hij leeft in de lucht, koe heeft geen vleugels) • Geeft aan hoe jongen van volwassen dieren heten (puppy, lam, veulen, kalf, big) • Geeft aan dat huisdieren tam zijn gemaakt om bij mensen 	<p>Bronnen voor deze lessen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thema's uit Grote Reis deel 4 • Internet • Eerder gegeven lessen door andere leerkrachten • Eigen creativiteit van zowel leerkracht als leerling. 	<p>0,75 uur per week</p>

<p>te kunnen leven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft aan dat de lichaamsbedekking van dieren zich aanpast aan het seizoen • Geeft de levenscyclus van planten aan (zaadje, groeien, bloeien, plant, mest) • Geeft aan dat uit dode planten, dieren en uitwerpselen mest ontstaat waar nieuwe planten mee kunnen groeien • Geeft de functie van verschillende zintuigen aan (proeven, ruiken, zien, horen, voelen) • Geeft de functie van de tong aan (nodig om te praten, proeven, slikken) • Ordent voorwerpen van licht naar zwaar door het gewicht te schatten • Voorspelt en onderzoekt of voorwerpen blijven drijven of zinken (hout-baksteen) • Geeft aan dat ijs en sneeuw bevroren water is en dat het kan smelten • Houdt materialen tegen verschillende delen van een magneet om te ontdekken dat de magneet niet overal even sterk 'plakt' • Ontdekt dat opgerold papier meer kracht kan dragen dan een vel papier (constructies) • Geeft de relatie tussen vorm en functie van een voorwerp aan (rechthoekige brodtrommel) • Onderzoekt hoe twee wielen van een fiets met een ketting zijn verbonden (overbrengingen en constructies) • Houdt een weegschaal in balans door het plaatsen van gelijke gewichten aan beide kanten (overbrengingen) • Ontdekt in zijn omgeving mechanismen die reageren op beweging (schuifdeuren) (besturing) • Ontdekt in zijn omgeving hoe zonlicht voor energie kan zorgen (rekenmachine die werkt op zonlicht) (energie) • Brengt nuance in het soort regen (motregen of stortregen) • Beschrijft welk weer het vandaag is op basis van (globale) kenmerken (warm, bewolkt, zonnig, regen) • Maakt een bouwwerk (brug) brug van divers materiaal (papier, stokjes, touw, lijm en splitpennen) • Maakt een hijswerktuig door twee katrollen achter elkaar te plaatsen (overbrengingen) • Laat een bootje varen in de waterbak (door tegen het zeil te blazen, door het water te laten stromen, schoepenrad) (energie) 		
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Geeft de activiteiten die bij een bepaald seizoen horen aan (schaatsen, zwemmen, bladeren zoeken, bloemen plukken) <p>Oriëntatie op ruimte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft verschillen tussen een stad en een dorp aan • Kent het verschil tussen openbaar vervoer en privé-vervoer • Kent beroepen waarmee mensen in Nederland geld kunnen verdienen • Kent verschillende soorten winkels • Geeft aan dat mensen geld nodig hebben om te leven • Geeft verschillen tussen voorwerpen waarmee kinderen in Nederland en kinderen in de Derde Wereld spelen aan • Kent verschillende plaatsen waar water voorkomt (zee, meer, rivier, kanaal, uit de kraan) • Kent functies van water (vocht voor het lichaam, hygiëne, recreatie) <p>Oriëntatie op tijd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt de begrippen gisteren, vandaag en morgen • Gebruikt de begrippen eergisteren, overmorgen, nu, straks en meteen • Begrijpt wat een maand is • Benoemt de dagen van de week in volgorde • Begrijpt de begrippen een week, meer weken, deze week, volgende week, vorige week • Kent enkele vaste tijden waarop activiteiten beginnen eindigen op het dagschema • Benoemt enkele bronnen waaruit je informatie over vroeger kan halen (foto Benoemt verschillen tussen dagelijks leven van opa/oma vroeger en het leven nu in de maatschappij (meer elektrische apparaten, vervoersmiddelen)'s, opa/oma) 		
---	--	--

Verkeer - groep 4

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<ul style="list-style-type: none"> • Kent de kleuren van het stoplicht en hun betekenis • Kent verschillende vervoersmiddelen • Kijkt links, rechts, links bij het oversteken • Kent de regels van het oversteken in verschillende situaties (stoplicht) • Geeft op plaatjes aan of gedrag wel of niet passend is in het verkeer • Kijkt extra uit bij waarschuwingssignalen zoals bel, toeter, zwaailichten en sirenes • Kent de begrippen verkeerslicht, zebra, brigadier, links en rechts • Begrijpt waarom je in de auto een gordel om moet en doet deze zelfstandig om. • Geeft aan welke onderdelen op een fiets zitten waardoor het veilig is (bel, reflector, licht, spatbord) 	<p>Methode “ Klaar.....over ‘ deel 4</p> <p>Verdere bronnen voor deze lessen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internet • Digibordlessen en extra verkeersoefeningen op het digibord. • Eigen creativiteit van zowel leerkracht als leerling. 	<p>30 min per week</p>

Handvaardigheid/tekenen/ textiele werkvormen - groep 4

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<p>Expressie en fantasie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedenkt vooraf wat hij wil maken en blijft bij zijn idee • Maakt objecten zo echt mogelijk na, en gebruikt hierbij de juiste vormen (kop is rond, benen zijn lang) <p>Materialen en technieken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is bezig met boetseren (maakt gebruik van gereedschap bij kleien), vouwen, knippen en plakken, stempelen. <p>Tekenen en schilderen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekent figuren met details (wenkbrauwen, appels in boom) • Tekent figuren in proportie (volwassenen langer dan kinderen, kleine handen) • Brengt symmetrie in tekening (in beide hoeken hetzelfde) • Mengt met twee primaire kleuren een vooraf bedachte secundaire kleur <p>Werkstukken en kunst bekijken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft aan of hij iets van een ander mooi vindt of niet. <p>Textiele werkvormen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leert Patchwork-techniek met leer en stof • Snijdt karton • Maakt gebruik van de naaimachine 	<p>Thematische werkstukken in de groep en met de vakleerkracht textiele werkvormen</p> <p>Creatieve opdrachten</p> <p>Vrije knutsel- en tekenmomenten</p>	<p>2 uur per week</p>

Muziek - groep 4

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<p>Zingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zingt liedjes met een uitgebreidere omvang (meer dan 6 tonen) • Neemt een voorgezongen of voorgespeelde toon over • Zingt harder als de leerkracht zijn handen omhoog beweegt of uit elkaar en zachter bij omlaag of naar elkaar toe bewegen <p>Muziek maken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Speelt mee met een eenvoudig melodisch motief of ritme met een melodie instrument (klankstaven, keyboard) • Speelt een ritme met afwisseling in tempo • Begeleidt melodie met passend ritme <p>Muziek luisteren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Benoemt verschil in tonen; hoort sterkere en zachtere tonen • Geeft aan of een toon hoog of laag is met beweging (hoog is armen omhoog, laag is armen omlaag) • Benoemt wat hij van een muziekstuk vindt (mooi/niet mooi) 	<p>Muziek les in de klas.</p> <p>Bij de muzieklessen wordt ingegaan op thema's in de klas.</p> <p>Er wordt gebruik gemaakt van programma 'Zangmakers' via het digitale schoolbord.</p>	<p>1 uur per week</p>

Bewegingsonderwijs- groep 4

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<p><u>Balanceren</u> Balanceren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komt tot hurkzit en weer overeind op een bank. • Loopt over een half instabiel balanceervlak (bank / laag). • Loopt over een schuin omgekeerde bank (1ste sport wandrek) naar boven en naar beneden. • Maakt een halve draai op een smal vlak (omgekeerde bank). • Staat 10 seconden op één been (rechts / links). <p>Rijden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rijdt zittend op een skateboard vanaf een schuin vlak (35 – 50 cm) zonder balansverstoring. <p>Glijden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Glijdt vanaf een smalle glijbaan. <p>Acrobatiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gaat op de rug staan van de ander die op handen en knieën zit (platform), staat en zit stabiel. <p><u>Klimmen</u> Klauteren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klimt alternerend tot de helft omhoog, opzij en naar beneden in een recht wandrek. <p>(Touw)klimmen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Springt vanaf de grond op de knoop van een touw. <p><u>Zwaaien</u> Schommelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schommelt staand op een touw (knoop / schoteltje). • Springt uit vanuit zittend zwaaien. • Duwt met twee handen een medeleerling op een schommel. <p>Hangend zwaaien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwaait aan een touw van bank naar mat (50 - 100 cm). • Zwaait aan de ringen 5 x met 2 stapjes in het midden en afslepen. • Zwaait van mat naar mat (20 - 50 cm) aan de trapeze stok. 	<p><u>Lessen bewegingsonderwijs</u></p> <p>Organisatie algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 vakken. • Klassikaal (met inleiding en afsluiting). <p>Didactische aanpak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Differentiatie d.m.v. verschillende opstellingen. • Uitbouwmogelijkheden t.a.v.: Het arrangement (hoogte, afstand etc.). De uitvoeringswijze (hanteren spelmateriaal, uitvoering sprong, het landen). De reguleringswijze (manier van samenwerken of hulpverlening). • Verwante activiteiten. • Doelen worden gesteld t.a.v. de individuele leerling. Eventueel doelen uit hogere groepen (groep5,6 etc) worden gesteld aan talenten. <p><i>Met behulp van de uitbouwmogelijkheden worden activiteiten op maat gemaakt.</i></p> <p>Pedagogische aanpak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Altijd een succeservaring creëren. • Stimuleren. • Complimenteren. • Indeling op basis van homogene groepen of heterogene groepen (doelafhankelijk). <p><u>Spelen in het speellokaal</u> Leerkrachten kunnen gebruik maken van het speellokaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Extra oefenen bewegingsvormen, zoals klimmen en klauteren, tikspelen, jongleren, bewegen op muziek etc. • Vrij spel. <p><u>Buiten spelen</u> Tijdens het buitenspelen worden de bewegingsvormen geoefend d.m.v. verwante activiteiten.</p>	<p>2 x 45 minuten.</p>

<p>Steunend zwaaien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwaait steunend op de trapezestok door zelf op te springen vanaf een schuine bank. <p><u>Over de kop gaan</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Maakt een koprol vanuit hurkzit tot hurkzit op een vlakke mat. • Maakt een serie koprollen achter elkaar. <p><u>Springen</u></p> <p>Vrije sprongen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Springt op een schuine minitrampoline met 2 voeten in het rondje met verhoogde aanloop, uitstrekken. • Hinkelt 10 keer op het voorkeurs- en niet-voorkeursbeen. • Springt van de kast (1 meter) op een landingsmat (diepspringen). <p>Steunspringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wendsprong over de kast met daarvoor een bank (3 delen). • Wendsprong over de kast met springplank (4 delen). <p>Loopspringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slootje springen van mat naar mat (50-70 cm afzet en landen met 1 voet). • Springt over banken. <p>Touwtjespringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Draait een springtouw over eigen hoofd en springt erover. <p><u>Hardlopen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Loopt estafette in een rechte lijn op en neer door de gymzaal met 3 medeleerlingen. <p><u>Mikken</u></p> <p>Wegspelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beweegt met een kleine hockeystick in een vlot tempo een hockeybal van de ene naar de andere kant van de zaal. • Slaat een shuttle met een kort badmintonracket. • Slaat een foambal met een tennisracket gericht naar een doel. <p>Mikken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mikt met een trefbal op een bewegend doel (medeleerling) vanaf 3 meter. • Mikt een bal in een vergrote korf (2 meter hoogte, van 2 meter). 		
--	--	--

<p><u>Jongleren</u> Werpen en vangen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wijst een geworpen voorwerp na in de juiste richting. • Vangt zelf opgegooide pittenzakken. • Vangt 5 van de 6 met een boog naast het lichaam aangegooide zachte ballen met 2 handen. <p>Soleren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dribbelt met een grote bal (1 of 2 handen). • Dribbelt met de voet. <p>Retourneren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samen met een ander een ballon hooghouden met tennisracket (1,5 afstand, verzwaarde ballon). <p><u>Doelspelen</u> Keeperspelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdedigt met succes een eigen doel. <p>Lummelspelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gooit een bal naar een medespeler zonder dat de tegenstander de bal onderschept bij een eenvoudig lummelspel. • Onderschept een bal van de tegenstander. <p><u>Tikspelen</u> Tikspelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verandert van looprichting om de tikker te misleiden. • Speelt tikkertje met functiewisselingen. <p>Afgooispelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Speelt regelmatig over naar elkaar wanneer deze in een gunstige positie staat. <p><u>Stoeispelen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Duwt een ander van de mat af als diegene staat of op zijn / haar knieën zit. • Houdt een leerling vast in een eenvoudige houdgreep. <p><u>Bewegen op muziek</u> Bewegen n.a.v. het tempo van de muziek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stapt op actuele kindermuziek, afwisselend van snel naar langzaam. <p>Bewegen n.a.v. de frasering in de muziek:</p>		
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Zet in en stopt na 16 tellen een beweging (lopen, huppelen, stilstaan, telt zelf met hulp). <p>Een dans uitvoeren op muziek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verzint een eigen beweging en kan twee bewegingen achter elkaar maken. <p><u>Helpen en opruimen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zet een specifiek aantal spullen neer na opdracht van de leerkracht (max. 5). <p><u>Spelregels</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft een startsein wanneer medeleerlingen klaar zijn om te beginnen. • Stelt even grote groepen samen (t/m 10 spelers). • Corrigeert anderen wanneer zij zich niet aan de regels houden. <p><u>Inzicht in en accepteren van eigen mogelijkheden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertelt dat je niet altijd kan winnen. <p>Geeft zelf aan of hij een beweging correct heeft uitgevoerd.</p>		
--	--	--

Spel groep 4

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<ul style="list-style-type: none"> • Kiest een ander op basis van gemeenschappelijke interesses (om iets leuks mee te doen) • Speelt op een ander moment zijn spel verder • Accepteert winst en verlies in spelletjes met een geluksfactor (mens-erger-je-niet) • Wijst een ander op de regels als die zich er niet aan houdt • Kent de basisspelregels van veel gespeelde spellen • Deelt materiaal waarmee hij eigenlijk zelf wil spelen (nu mag jij even) 	<p>Deze doelen worden tijdens leeractiviteiten (leesspelletjes, SEV opdrachten, creatieve opdrachten) nagestreefd.</p> <p>Begeleid buiten spelen</p> <p>Zowel alleen spelen als met elkaar spelen heeft de aandacht. Er wordt meegespeeld door leerkracht, assistent en/of logopedist.</p>	<p>In pauzes en in combinatie met andere vakken</p>